ชื่อเรื่อง

การศึกษาหาองค์ประกอบทางเคมีที่สำคัญในน้อยหน่าด้วยเทคนิค

โครมาโทกราฟี

ชื่อผู้เขียน

นางสาวสุพรรษา กัณทวงศ์

ชื่อปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเคมีประยุกต์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร แสงศรีจันทร์

บทคัดย่อ

น้อยหน่าเป็นสมุนไพรท้องถิ่นที่ใช้ทางยา และยังใช้เป็นสารฆ่าแมลงได้ สารประกอบกลุ่ม ฟีนอลิกเป็นหนึ่งในสารที่มีฤทธิ์ทางยา คือ ในการวิจัยนี้ทำการศึกษาหาองค์ประกอบทางเคมีในใบ น้อยหน่า วิธีการสกัดที่ศึกษา ได้แก่ วิธีการสกัดแบบการแช่ยุ่ย ซอกห์เลต รีฟลักซ์ การใช้คลื่นความถึ่ สูงช่วยในการสกัด และการใช้ไมโครเวฟช่วยสกัด น้ำ เมทานอล เอทานอล อะซิโตน เอทิลอะซิเตท และเฮกเซน เป็นตัวทำละลายที่เลือกศึกษาโดยประเมินจากค่าร้อยละของสารสกัด และปริมาณ สารประกอบฟืนอลิกและฟลาโวนอยด์รวม ปริมาณสารประกอบฟืนอลิกรวมศึกษาด้วยวิธีโฟลิน-ไซโอ แคลทู และปริมาณสารฟลาโวนอยด์รวมด้วยวิธีคัลเลอริเมตรี สารสกัดหยาบด้วยวิธีรีฟลักซ์เมทานอล และเอทานอลเป็นตัวทำละลายชนิดมีขั้ว สามารถสกัดสารได้ดีกว่าตัวทำละลายชนิดไม่มีขั้ว เอทานอล มีความเป็นพิษน้อยกว่าเมทานอลจึงเลือกใช้เอทานอลเป็นตัวทำละลายในการศึกษาองค์ประกอบทาง เคมีด้วยเทคนิคทางโครมาโทกราฟีของเหลวสมรรถนะสูงชนิดไดโอดแอเรย์และโครมาโทกราฟี ของเหลว-แมสสเปกโทรเมทรี เฟสเคลื่อนประกอบด้วยอะซิโตในไตรล์ และแอมโมเนียมฟอร์เมท บัฟเฟอร์ พีเอช 4.0 ความเข้มข้น 10 มิลลิโมลาร์ การทดสอบสารสกัดหยาบใบน้อยหน่าโดยวิธีรีฟลักซ์ ด้วยเอทานอลพบกรดแทนนิก คาเทชิน รูทิน ไอโซเคอร์ซิทิน เคอร์ซิทิน และไฮโดรควินิน ฤทธิ์ยับยั้ง เชื้อจุลินทรีย์โดยวิธี agar diffusion method สารสกัดหยาบของใบน้อยหน่าจากเอทานอลสามารถ ยับยั้งเชื้อ B. cereus ได้ สารสกัดหยาบใบน้อยหน่าสายพันธุ์ออสเตรเลียสามารถยับยั้งเชื้อจุลินทรีย์ B. cereus ได้ดีที่สุด โดยมีค่าความเข้มข้นต่ำสุดที่สามารถยับยั้งการเจริญของเชื้อจุลินทรีย์ที่ 125 มิลลิกรับต่อมิลลิลิตร

คำสำคัญ

น้อยหน่า ปริมาณสารประกอบฟินอลิกและฟลาโวนอยด์รวม สารประกอบฟินอลิก เทคนิคทางโครมาโทกราฟี และเทคนิคแมสสเปกโทรเมทรี Title The Study of Chemical Components in Annona

spp. by Chromatography

Author Miss Supansa Kantawong

Degree Master of Science in Applied Chemistry

Advisor Committee Chairperson Assistant Professor Dr. Supaporn Sangsrichan

ABTRACT

Annona spp. has been used as medicinal herb and pesticides. Phenolic compounds are one of the active substances. In this research, the determination of chemical components in Annona spp. leaves were studied. Extraction methods studied were maceration, Soxhlet, reflux, ultra sonication assisted extraction and microwave assisted extraction. Water, methanol, ethanol, acetone, ethyl acetate and hexane were selected as solvents for further extraction study to evaluate their percentage of crude yield and total phenolic and total flavonoid contents. The determination of total phenolic compounds by Folin-Ciocalteu phenol reagent, total flavonoid content by aluminum chloride colorimetric assay were also performed. The methanolic and ethanolic reflux extractions were selected as they gave the reasonable highest percentage of their crude yield, total phenolic and total flavonoid contents. Ethanol was selected as the appropriate solvent due to lower toxicity than methanol. Chemical components of the crude extracts were analyzed by HPLC-DAD and also LC-MS. The mobile phase system was composed of acetonitrile and 10 mM ammonium formate buffer (pH 4.0). Tannic acid, catechin, rutin, isoquercetin, quercetin and hydroquinin were found in ethanolic reflux from Annona spp. leaves. The antimicrobial activity was measured by agar diffusion method. Ethanolic extract from Annona spp. yielded inhibition against B. cereus. Annona atemoya gave the highest inhibition against B. cereus with the minimum inhibitory concentration (MIC) of 125 mg/mL.

Keywords Annona spp., Total phenolic and flavonoid contents,

Phenolic compounds, Chromatography and Mass spectrometry